

Internist Marion Blonk over haar drijfveren

‘Obstakels zijn er om te overwinnen’

Ze is internist in het Eindhovense Catharina-ziekenhuis en probeert vanuit haar diepgewortelde katholieke geloof met de bij het leven en werk behorende stress te dealen. Dat het leven soms sterker is dan de leer, is haar ondertussen niet ontgaan. Marion Blonk (49) over haar werk en leven.

[Door Marjan Enzlin]

‘Ik wil het anders zijn niet uit de weg gaan’

“Ik ben de jongste van vijf kinderen en mijn moeder was al 45 toen ze mij kreeg. Mijn vader was een paar jaar jonger dan zij: 42 toen ik geboren werd. Ze hadden beiden niet gestudeerd omdat ze daar de kans niet voor hadden gekregen, maar ze gunden het ons wel. Als ik aan mijn ouders denk, heb ik vooral fijne herinneringen. De normen en waarden van het katholieke geloof waren belangrijk voor hen. Ze steunden elkaar en waren elkaar levenslang trouw. In alle opzichten. Hoe ik erop kwam dokter te worden? Eigenlijk heel simpel; op een dag kwam het op in mijn hoofd. Ik bezocht het vwo in Voorburg en ging geregeld met de bus. Tijdens een van deze reisjes was het idee er ineens en ik dacht gelijk: ‘Dat is het!’ . Maar ik duwde het plan snel weer weg. Medicijnen studeren had een moeilijke lotingsprocedure en het zou te mooi zijn om waar te zijn als ik zou inloten. Ik durfde er niet op te hopen. Toch is het ervan gekomen. Zoiets als de verpleging trok mij in het geheel niet, ik vond het ook zonde van mijn vwo-opleiding. Ik werd nageplaatst voor medicijnen in Rotterdam. Toen ik klaar was, wilde ik dermatoloog worden. Dat is een mooi onderdeel van de geneeskunde waarin je van alles een beetje tegenkomt en het is bovendien goed te combineren met een gezin. Ik hoopte namelijk op een gezin met drie of vier kinderen. Helaas waren er meer vrouwen die dezelfde overweging maakten waardoor dermatologie nogal populair was. De kans dat ik uit een groot aantal sollicitanten gekozen zou worden, was klein. Daarom besloot ik om eerst ervaring op te doen in de interne geneeskunde in de hoop dat ik later nog zou kunnen switchen naar de dermatologie. Wijs geworden vertelde ik tijdens mijn sollicitatiegesprekken in de VU niet over mijn toekomstbeeld toen de vraag kwam hoe ik interne geneeskunde op

den duur met een gezin dacht te combineren. ‘Als ik tien kinderen had gewild, zat ik hier niet’, zei ik. Ik was graag eerlijk geweest, maar dan hadden ze me niet aangenomen. De sfeer was zodanig dat ik voelde dat ik de kans kon nemen om mij er op deze komische manier uit te draaien zonder de hele waarheid te spreken. Want tien kinderen leek ook mij een beetje veel.

Ik heb ze nooit gekregen, die kinderen. Natuurlijk is het pijnlijk als je dromen niet uitkomen, maar zo is het ook heel goed. Ik heb geen moment spijt gehad van de keuzes die ik in mijn leven heb gemaakt. Heb nu andere dingen kunnen doen, ben gepromoveerd bijvoorbeeld.

Mijn geloof geeft me niet alleen richting in mijn privéleven, maar ook in het werk. Het doel van dit vak is voor mij – naast de individuele patiëntenzorg – ook dat ik bijdraag aan een groter geheel. Dat voel ik steeds sterker. Ik wil er zijn voor de zwakkeren, voor degenen die tussen wal en schip dreigen te belanden. Als ik me afvraag voor wie ik hier eigenlijk ben, voor de sterken of voor de zwakkeren, dan kom ik vooral uit op die laatste categorie. Asielzoekers bijvoorbeeld. Geen interessante groep om te behandelen, maar minstens net zo belangrijk als de rest.

Na mijn opleiding en promotie in Amsterdam ben ik in de maatschap van het Catharina-ziekenhuis terechtgekomen. Dat was in het begin enorm wennen. In de periferie wordt heel anders gewerkt dan in de academische wereld. In de VU moest ik bijvoorbeeld nadenken over elk punt dat ik aankruiste op een labbriefje. Hier ontbreekt je daarvoor de tijd en wordt sneller een heel regiment punten aangekruist. Daar moest ik aan wennen. Ik wilde geen dingen doen die me eigenlijk tegen de borst stuitten.

Foto: Studio Pander Hazerswoude

Ook in de communicatie ging het weleens mis. Dat lag voor een deel ook aan mij. Ik kan de dingen vierkant zeggen en ben niet zo bedreven in politiek gedoe. Maar ik heb bijgeleerd. Ik heb bijvoorbeeld geleerd om te gaan met het gegeven dat je soms gelijk kunt hebben en het toch niet krijgt. Ik heb ook beter geleerd om te gaan met mensen die het niet met me eens zijn. Heb ontdekt dat je juist van hen kunt leren. Tot slot helpt het me in een moeilijke situatie met een ander te denken: hij of zij is naast mijn opponent ook gewoon mijn naaste.

Ooit las ik ergens een interview met Han Ebbelaar en Alexandra Radius, het wereldberoemde balletdanspaar. Han vertelde daarin over de waardering van het publiek. Dat het daar niet echt om gaat. Dat er voorstellingen in zijn carrière zijn geweest waarbij het publiek van enthousiasme op de stoelen stond, maar hij zelf niet tevreden was. Het gaat niet om applaus van een ander. Het gaat er uiteindelijk om of je zelf tevreden bent met je prestatie of met wie je bent als persoon. Zo voel ik dat ook.

Natuurlijk ervaar ik stress in mijn leven en werk. Dat begon al met die promotie. Achteraf gezien was dat vooral erg leuk, maar als je er middenin zit, levert zo'n promotie behoorlijk wat stress op. Later volgden nog het wennen in de maatschap. Nog later kreeg ik zelf met ziekte te maken. Stressfactor van de eerste orde. De behandeling is achter de rug en het ziet er goed uit nu, maar je weet het nooit met borstkanker. Daar kan ik als internist over meepraten. Drempels zijn er om te nemen. Ik geloof dat ik het type ben dat toch altijd een beetje op zoek is naar druk. In het werk, maar ook in bijvoorbeeld ontspanning. Als ik ga skiën, wil ik niet om drie uur stoppen om op een terras aan de borrel te gaan. Ik wil er alles uithalen. Niet op mijn gemak achteraan bungelen in het skiklasje, maar volle bak vooruit. Ik wil de dingen niet halfbakken doen. Dat vind ik zonde. Dat woord gebruik ik regelmatig, valt me nu op. Eigenlijk ben ik wel een calvinistische katholiek. Typisch voor uit het westen komende katholieken, vinden ze hier in het Zuiden.

Je weet in het leven nooit van tevoren hoe iets afloopt. Dat zie ik hier ook in het ziekenhuis. We komen binnen onze specialisatie en als multidisciplinair team natuurlijk heel wat lijden tegen. Ik heb daar vanuit mijn geloof soms een wat andere visie op dan veel van mijn collega's. Heb er moeite mee dat we bij wijze van spreken de ene dag nog chemokuren aanbieden en de andere dag stoppen met behandelen. Het feit dat wij als mens – patiënt en arts – soms bepalen wanneer het leven klaar is, vind ik moeilijk. Ik wil graag bijdragen aan een maatschappij waarin plaats is om 'gewoon' tijd te mogen krijgen om te sterven. Dat is een van de redenen waarom ik mij inzet als bestuurslid van het Nederlands Artsenverbond.

Ik heb respect voor de mening van mijn collega's op dit punt en zij respecteren de mijne. Dat we verschillend denken, leidt niet tot problemen. Maar het is duidelijk dat ik afwijk van de meerderheid. Laatst hadden we een patiëntenbespreking over een ernstig zieke patiënt waarin werd besloten de behandeling te stoppen. Kijkt een collega uit een ander specialisme me over de tafel aan en zegt: 'Jij wilt waarschijnlijk nog wat meer doen?'. Dan weet ik dat we op een andere lijn zitten en elkaar wel respecteren, maar niet helemaal begrijpen. Want ik zou helemaal niet meer willen doen in behandelzinn. Waarschijnlijk zou ik, als je het goed beschouwt, juist minder hebben gedaan dan mijn collega. Neemt niet weg dat we er gezamenlijk wel uitkomen en de patiënt ook gezamenlijk zo optimaal mogelijk begeleiden. Maar je voelt wel weer even: ik wil het anders zijn niet uit de weg gaan. Dat is vaak zo in mijn leven." ♪

Dit interview is in uitgebreide vorm verschenen in het boek 'Over succes gesproken. Drijfveren, valkuilen en tips van vrouwelijke artsen' (Bohn Stafleu van Loghum, ISBN 9789031360499).